

ZEVENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR B

Marcus 10:1-12

Bennekom 2012

Een simpele, rechtstreekse vraag: Mag een man zijn vrouw wegsturen? Voor het antwoord daarop hoeven niet veel woorden vuil gemaakt te worden, zou je denken. Een even simpel 'ja' of 'neen' moet toch voldoende zijn. Maar blijkbaar niet voor Jezus.

Die vraag werd hem – uitdrukkelijk als een bekoring - gesteld 'op de Weg', toen hij op weg was naar Jeruzalem. Op weg om zijn liefdesverbond met zijn geliefde Bruid, Godsvolk, met zijn bloed te bezegelen in een bijna onnavolgbare trouw.

Het antwoord, dat wij verwachten, komt echter pas vele uren later. Jezus en zijn leerlingen zijn dan al weer hoog en breed thuis gekomen. Ze zijn daar alleen. De Farizeeën, die de vraag stelden zijn al in geen velden en wegen meer te bekennen en ook de grote menigte mensen is allang naar huis.

In de intimiteit van het huis, in de veilige kring van leerling en geliefde leraar, komt pas het hoge woord er uit: Wie zijn vrouw wegstuurt en een ander huwt, pleegt echtbreuk met haar. Maar hij voegt er nog haastig aan toe: en denk maar niet, dat er een lakse moraal is voor mannen en een meer strikte voor vrouwen! Beide seksen zijn voor hem - zeker wat moraal betreft - gelijk.

Maar waarom moest het zo lang duren voor Jezus met dat zogenaamd 'eigenlijke antwoord' op de proppen kwam? Waarom moest er een dag lang over en weer gepalaverd worden tussen Jezus en zijn tegenstanders, met het volk als toehoorder op de achtergrond?

Denkt u, dat Jezus er op uit was, dat wij, die zijn volgelingen zijn, elkaar met zijn woorden van wijsheid om de oren zouden gaan slaan? Zou het niet veeleer zo zijn, dat zijn wachten, zijn uiteindelijk spreken in een kleine kring van intimi, een aanwijzing voor ons is, om met de uiterste terughoudendheid zijn uiteindelijke antwoord te citeren?

Bovendien, wat er die dag 'op de Weg' gezegd wordt, is van eminent belang voor ieder, die wil leven volgens de aanwijzingen uit de school van Jezus. Die woorden gelden voor iedere mens: of men nu getrouwd is of gescheiden, of men nu als celibatair leeft of als gehuwden samenwoont.

Je kunt zijn woorden 'van onderweg' vragenderwijs zo samenvatten: hoezeer leef je zelf 'verbonden'? Hoe trouw ben jij in al je relaties? Want een mens heeft veel relaties: met je kinderen, met broers en zusters, met familieleden, vrienden en kennissen. En we weten allemaal wel, dat lang niet al die relaties een leven lang standhouden.

Soms ligt dat aan de omstandigheden, soms schiet je zelf tekort in attent en nabij zijn, soms schiet die ander tekort en kun je dat maar niet vergeven en vergeten. Kortom: vanuit de eigen levenservaring weet ik, dat zelfs mijn beste en liefste relaties niet altijd bestand blijken tegen de lange duur. Ik hoop dan maar, dat andere mensen daar begrip voor hebben!

Vanuit die ervaring van zelf tekort schieten in veel relaties, kan men ook met mildheid kijken naar allen, die het hoge ideaal van een onverbreekbare huwelijksband niet halen. Zeker in onze tijd, waarin niet alleen de omstandigheden zo sterk veranderd zijn, maar ook de mensen zelf op een andere manier in het leven is komen te staan.

Zo mild kijkt Jezus er blijkbaar ook tegenaan waar hij zegt: Wat God onder één juk heeft gebracht, laat een mens, dat nou niet scheiden (Het Grieks van Marcus laat het toe - zeggen deskundigen - om dat zo zacht en invoelend te vertalen). Laat een mens dat nou toch niet doen...

Voor Jezus aan het hoge woord in het huis toekomt, heeft hij nog een andere pijl op zijn boog. Hoe was het in het begin van de schepping? vraagt hij de omstanders. Heeft God niet iedere mens geschapen: mannelijk en vrouwelijk? M.a.w. hoe gescheiden, hoe innerlijk verdeeld, leef je zelf eigenlijk?

Kijk naar je eigen, riepen we als kinderen naar elkaar toe. En Jezus echoot die volkswijsheid: ben je zelf wel een mens uit één stuk? Ervaar je nooit in jezelf een innerlijke verdeeldheid? Een gescheidenheid tussen wat je hart zegt en wat je verstand als redelijk inziet? En laat je wel al je gevoelens toe, ook als de maatschappij die gevoelens als soft of als vrouwelijk bestempelt?

Wie zich door al die vragen eerlijk heen heeft geworsteld, zal zich wel wachten om met stenen naar anderen te gooien. In tegendeel, die mens zal op een positieve manier de onverbreekbaarheid van het huwelijk trachten te bevorderen. Allereerst door alle tijd en energie te besteden aan de bestendigheid van het eigen huwelijk en het verzorgen van de relaties met familie, vrienden en kennissen. Maar ook bijvoorbeeld door een gewillig oor te verlenen aan echtparen, die hun uiterste best doen om in tijd van crisis het ideaal hoog te houden.

Onze joodse medeburgers hebben onlangs Jom Kippoer, Grote Verzoendag gevierd. Staande voor de Eeuwige hebben zij alle gescheidenheid in de gemeenschap betreurd en ze hebben getracht - waar mogelijk - die gebrokenheid te herstellen. Aangespoord door het evangelie van vandaag, kunnen wij ons bij hen aansluiten en in deze viering al onze relaties (ook die waar we van gescheiden zijn geraakt!) aanbevelen aan Gods barmhartigheid.

Ik eindig met het prachtige citaat van de profeet Micha:

Het is je toch gezegd, mens, wat goed is:
wat vraagt de Eeuwige anders van je dan
recht te doen,
zorgzaam te zijn in de liefde
en bescheiden te wandelen met je God.

Micha 6:8